



**STRONGER
FAIRER
GREENER**



Atodiad 2

Astudiaethau Achos

Cydweithio a Ffedereiddio Caerdydd 2024



#GweithioDrosGaerdydd
#GweithioDrosochChi

#WorkingForCardiff
#WorkingForYou

Dysgu ar y cyd rhwng Llanishen Fach a Phentyrch

- Mae Ysgol Gynradd Llanishen Fach wedi cefnogi Ysgol Gynradd Pentyrch ers 2017
- Roedd Pennaeth parhaol Ysgol Gynradd Pentyrch yn absenol ac roedd yr ysgol yng nghategori Mesurau Arbennig Estyn
- Nodau ac amcanion yn unol â'r strategaeth:
 - Oedolion a phlant yn ffynnu gyda lefelau uchel o les
 - Gweledigaeth a rennir
 - Arweinyddiaeth wasgaredig
 - Gwell dysgu proffesiynol
 - Datblygu a gwreiddio diwylliant hyfforddi ar draws y ddwy ysgol
 - Sefydlu diwylliant o ymholi, archwilio ac arloesedd
 - Cyflwyno systemau wedi'u mireinio ar gyfer casglu a chyfnewid gwybodaeth ar gyfer dysgu

Dysgu ar y cyd rhwng Llanishen Fach a Phentyrch

Pennaeth
Gweithredol

Cyfeiriad strategol, lles disgyblion a staff, arwain dysgu ac addysgu, gwella a gwerthuso ysgolion.

Dirprwy
Bennaeth
Gweithredol

Addysgeg, cynnydd a lles disgyblion

Rheolwr
Busnes

Rheolaeth ariannol, caffael ac AD.

Rheolwr
Ystadau

Rheoli prosiectau adeiladu, iechyd a diogelwch, cydymffurfiaeth a rheoli eiddo.

Dysgu
Awyr
Agored

Ymgorffori arferion gorau ar draws yn y ddwy ysgol, hyfforddi a chefnogi staff wrth eu rhoi ar waith.

Effaith

Dysgwyr a Theuluoedd

Gwell canlyniadau i ddysgwyr o ganlyniad i:

- Mynediad cyfartal at ystod ehangach o brofiadau dysgu, cwricwlwm wedi'i gynllunio gan ystod eang o staff.
- Ymweliadau addysgol ysgolion ar y cyd.
- Gweithio a chyfeillgarwch cyfoed i gyfoed ar draws yr ysgolion.

Y Gweithlu

- Mae modelau arweinyddiaeth, llywodraethu a gweinyddol yn caniatáu i arweinwyr ganolbwyntio ar ddysgu ac addysgu.
- Ymagwedd golegol sy'n arwain at y gallu i gyflawni mwy.
 - Rhaglen Dysgu Proffesiynol Ehangach.
 - Cynllunio ar y cyd (lles staff).
 - Gallu ar gyfer mentrau e.e. Cwricwlwm Newydd,
 - Rhannu arbenigedd

Cyllid

- Cynyddu nifer yr ysgolion o 120-167
 - Rhannu adnoddau
- Model arweinyddiaeth weithredol yn fwy hyfyw yn ariannol.
 - Strwythur ar y cyd ffordd fwy effeithlon o weithio e.e. tîm ystadau, rheolwr busnes.
- Parhad busnes, llai o effaith ariannol.
 - Arbedion maint

Ffederasiwn The Oaks

- **Mae Ffederasiwn The Oaks wedi cael ei gydnabod am 'yr ethos o ofal a chymorth [sy'n] treiddio trwy'r cyfan y mae'n ei wneud.** Mae disgyblion yr ysgol yn hapus ac mae'r perthnasoedd gwaith rhwng disgyblion a staff yn gryfder. O ganlyniad, mae safonau ymddygiad yn dda... mae'r rhan fwyaf o ddisgyblion yn gwneud cynnydd cadarn o'u manau cychwyn amrywiol... [ac yn] elwa o wersi a addysgir gan staff sy'n eu hadnabod yn dda iawn'
- (Estyn Hydref 2022)

Cyd-destun Ffederasiwn The Oaks

Dwy ysgol gynradd 1DM (Greenway a Trowbridge) – milltir ar wahân.

Niferoedd cPYADd ac ADY yn uwch na'r cyfartaledd gyda niferoedd cynyddol o deuluoedd SIY.

I ddechrau, cydweithio i gefnogi Ysgol Gynradd Trowbridge ac yna Ffedereiddio.

Mae The Oaks wedi'i harwain gan Bennaeth Gweithredol a chorff llywodraethu sengl ers Ionawr 2019.

Effaith a buddion wedi'u sicrhau

Dysgwyr:

- Ystod ehangach o gyfleoedd dysgu
- Mae'r daith i wella'r ysgolion, ar gyfer y ddwy ysgol, wedi bod yn gyflymach
- Ehangu cyfeillgarwch
- Darpariaethau lles wedi'u hunan-ariannu, gan gynnwys cyfraddau presenoldeb gwell ar tua 91% (ar ôl Covid)
- Gwell arbenigedd o ran sgiliau llywodraethwyr gan fod ardal leol ehangach i ddewis ohoni

Staff:

- Gwnaed yn fawr o arbenigedd, sgiliau a phrofiad
- Cynhwysiad ac ADY wedi gwella DPP
- Staff mwy brwdfrydig ac wedi'u cefnogi'n well
- Roedd agosrwydd daearyddol yn help o ran rhannu adnoddau

Cyllid:

- Ysgolion yn gweithredu cyllidebau cytbwys, gan gynnwys un oedd â diffyg o £75,000 yn 2016
- Sicrhau mwy o werth am arian sydd wedi'i ailfuddsoddi
- Costau staff wedi lleihau
- Wedi cyflawni arbedion maint

**Gweledigaeth
Bryn Hafod**



**Gweledigaeth
Glan yr Afon**

Ffederasiwn Yr Enfys

**Bryn Hafod, ysgol ag iddi 2 dosbarth mynediad a 20 lle yn y CAA
Glan yr Afon, ysgol ag iddi 1 dosbarth mynediad
0.3 milltir oddi wrth ei gilydd.**

Nid oedd gan Bryn Hafod Brifathro parhaol ac roedd yn ysgol a oedd yn "achosi pryder" ac yn y categori coch. Penodwyd Pennaeth newydd ym Mryn Hafod ym mis Medi 2015.

Nid oedd gan Glan yr Afon Bennaeth parhaol o 2016. Cafwyd cynnig i gau'r ysgol erbyn Awst 2019. Penderfynwyd cadw'r ysgol ar agor ac argymhell ei bod yn ffedereiddio.

Yn dilyn cyfnod o ymgynghori cafodd Ffederasiwn yr Enfys ei sefydlu'n ffurfiol ym mis Chwefror 2020 a'i arwain gan un corff llywodraethu a Phennaeth Gweithredol a fu'n Bennaeth ym Mryn Hafod.

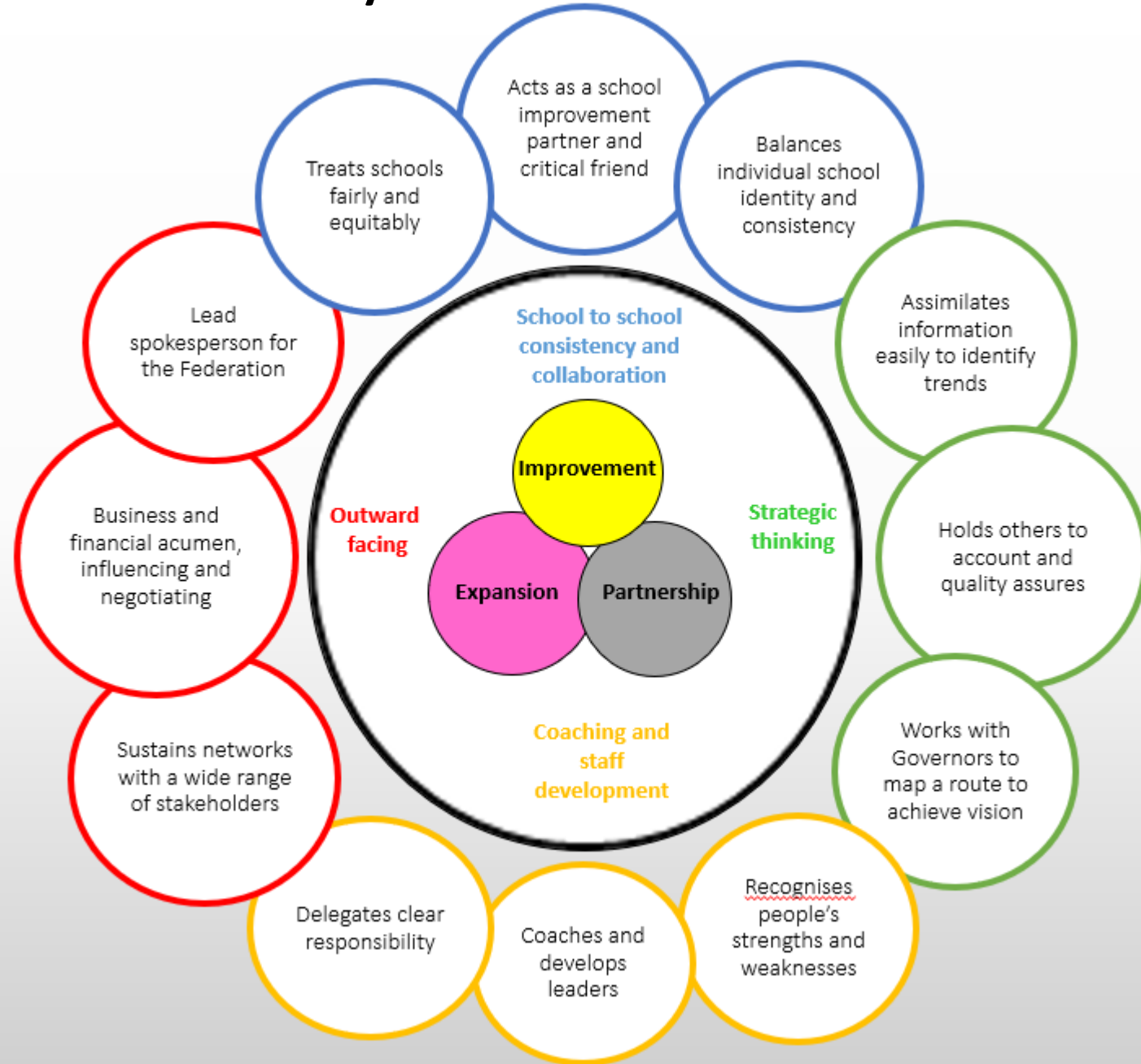
Gweledigaeth y Ffederasiwn



**Ennyn y gorau
yn ein gilydd**



Rôl y Pennaeth Gweithredol





Effaith

Staff

- Lleihau llwyth gwaith. (CPA fel tîm / capasiti)
- Rhannu arfer da.
- Rhagor o gyfleoedd ar gyfer DPP.
- Rhannu adnoddau a syniadau.
- Cyfleoedd arweinyddiaeth o fewn y ffederasiwn.
- Hyrwyddo i rolau arweinyddiaeth y tu allan i'r ffederasiwn.
- Staff wedi'u cefnogi'n dda.
- Gwelliant mewn lles.

Arall

- Cyllidebau cytbwys (â diffyg yn flaenorol)
- Cynnydd yn nifer y disgyblion yng Nglan yr Afon
- Corff Llywodraethu Strategol (dim swyddi gwag)
- Strwythur staffio mwy effeithiol ac effeithlon.

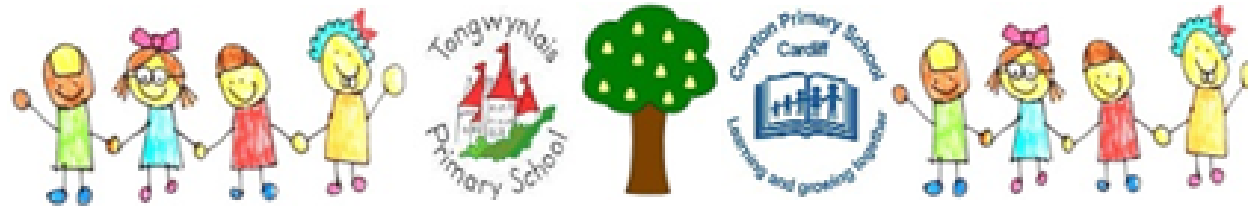
Dysgwyr

- Cylch cyfeillgarwch ehangach.
- Adnoddau a rennir o ansawdd uchel.
- Teithiau ysgol gyda'i gilydd (cost llai)
- Gwaith cyfoed i gyfoed
- Gwell llais y disgybl.
- Darpariaeth a phrofiad teg.
- Amrywiaeth ehangach o brofiadau dysgu.

"Mae dod ynghyd yn ddechrau; mae aros gyda'n gilydd yn gynnydd; mae cydweithio yn llwyddiant."
Henry Ford

Ffederasiwn Pear Tree Cyd-destun

- Dwy ysgol gynradd 1DM (Coryton a Thongwynlais) 1.3 milltir oddi wrth ei gilydd
- Mae gan y ddwy ysgol gyfartaleddau uchel o cPYADd a niferoedd cynyddol o ADY a theuluoedd SIY
- Mae Ysgol Gynradd Coryton yng nghlwstwr ysgolion yr Eglwys Newydd ac mae Tongwynlais yng nghlwstwr Radur
- Ffederasiwn cadarnhaol sy'n cael ei arwain gan Gorff Llywodraethu, gyda chefnogaeth yr ALI/CCD, yn dilyn ymddiswyddiad un pennaeth a chyfnod o gydweithredu rhwng y ddwy ysgol.



Strwythur a Ffocws y Ffederasiwn

- Mae Ffederasiwn Pear Tree wedi cael ei arwain gan Bennaeth Gweithredol a chorff llywodraethu unigol ers mis Ebrill 2018 yn dilyn dim gwrthwynebiad i ymgynghoriad rhanddeiliaid llawn a gynhaliwyd ym mis Mawrth.
- I ddechrau, roedd y ffederasiwn yn cynnwys un dirprwy bennaeth i bob ysgol, deiliaid swydd CAD ar wahân ar gyfer gwahanol gyfrifoldebau ym mhob ysgol a Chydlynwyr ADY ar wahân
- Wrth i'r ffederasiwn ddatblygu gydag amser, mae'r strwythurau wedi eu halinio i adlewyrchu'n well natur gydweithredol y ffederasiwn. Y strwythur presennol yw 1 Pennaeth Gweithredol, 1 Dirprwy Bennaeth Gweithredol a 2 Bennaeth Cynorthwyol (sy'n benodol i'r ysgol) – maen nhw i gyd ar gontract ffederasiwn ac yn gallu arwain yn y naill lleoliad neu'r llall. Mae ailstrwythuro CAD yn mynd rhagddo gyda'r nod o gael deiliaid CAD traws-ffederasiwn yn arwain yn y ddwy ysgol. Bydd y swyddi CAD hyn ar gyfer Cwricwlwm/Asesu a Dilyniant ac ADY
- O'r cychwyn cyntaf, roedd y Corff Llywodraethu'n glir yn ei 'weledigaeth' i'r ffederasiwn a'r manteision y gallai hyn eu cynnig i'r ddwy ysgol. Nododd llywodraethwyr sut y byddai pob ysgol yn elwa ar gryfder y ffederasiwn, gan gadw ei hunaniaeth, ei henw a'i gwisg ei hun ac ati. Gwelodd fanteision 'datblygu ymarfer ar y cyd' o ran codi safonau a darpariaeth a thrwy rannu arbenigedd a phrofiad proffesiynol. Gwelodd y llywodraethwyr yn glir sut y byddai'r ffederasiwn yn cryfhau gwaith gwella ysgolion gan wella deilliannau a'r ddarpariaeth ar gyfer pob disgybl. Fe wnaethant nodi ehangder y cyfleoedd posibl y gall trefniadau ffedereiddio ffurfiol eu cynnig o ran rhannu adnoddau (ar bob lefel), polisi a systemau yn ogystal â chynnig mwy o gyfleoedd datblygu proffesiynol i staff.

Yr effaith a gafwyd a'r manteision

Dysgwyr:

- Amrywiaeth eang o gyfleoedd dysgu, gan gynnwys ymweliadau addysgol ar y cyd
- Cwricwlwm wedi'i gynllunio gan ystod o staff o bob rhan o'r ffederasiwn sy'n cynnwys llais y disgybl ar lefel ehangach
- Cyfleoedd am weithio gyda chyfoedion ar draws y ffederasiwn e.e. dosbarthiadau unigol, grwpiau fel y Cyngor Ysgol, Cenhadon Gwych, sioe'r ffederasiwn – Anturiaethau Alys yng Ngwlad Hud
- Ehangu cyfeillgarwch a threfniadau pontio gwell ar gyfer disgyblion sy'n mynychu ysgolion nad ydynt o fewn y dalgylch

Staff:

- Mae cynllunio ar y cyd yn cael ei lywio gan arbenigedd, sgiliau a phrofiad ehangach sy'n arwain at leihau'r llwyth gwaith
- Mae recriwtio a chadw staff yn cael eu gwella oherwydd natur contractau ffederasiwn sy'n arwain at well sicrwydd swyddi a'r gallu i gadw staff sy'n perfformio'n dda o fewn y ffederasiwn
- Gwell cyfleoedd dysgu proffesiynol, gan gynnwys diwrnodau a chyfnosweithiau HMS fel ffederasiwn, a chyfleoedd ar gyfer datblygu arweinyddiaeth o fewn y sefydliad

Cyllid:

- Er yr oedd y ddwy ysgol mewn sefyllfa o ddiffyg yn y gyllideb yn ystod y flwyddyn ariannol ddiwethaf, mae'r ffederasiwn yn rhoi gwell gwerth am arian.
- Mae'r model arweinyddiaeth presennol yn fwy syml ac effeithlon yn ariannol
- Mae'r ffederasiwn yn elwa ar bŵer prynu 'gwell' fel un sefydliad sydd wedi arwain at arbedion er enghraifft ar danysgrifiadau, rhannu teithiau bws ar gyfer tripiâu ac ati



Ffederasiwn y Ddraig

- Ffederasiwn y Ddraig – Ysgol Bro Eirwg ac Ysgol Pen y Pîl
- Cydweithiodd yr ysgolion ym mis Medi 2017 pan ymddeolodd Pennaeth Ysgol Pen y Pîl Daeth yr ysgolion yn ffederasiwn ym mis Medi 2019
- Mae Ysgol Bro Eirwg yn ysgol 2 ddosbarth mynediad gyda 28% cPYADd wedi'i lleoli yn Llanrhymni, mae Ysgol Pen y Pîl yn ysgol 1 dosbarth mynediad gyda 39% cPYADd wedi'i lleoli yn Trowbridge
- Mae'r ddwy ysgol yng nghlwstwr Bro Edern

Ffederasiwn y Ddraig



- Arweinir Ffederasiwn y Ddraig gan Bennaeth Gweithredol gyda Phennaeth Ysgol yn y ddwy ysgol
- Mae gennym un Cydlynnydd ADY yn gweithio ar draws y Ffederasiwn
- Mae ein hathrawon CAD yn arweinwyr cynnydd sydd wedi'u lleoli mewn un ysgol ond sy'n cydweithio â'u cymheiriaid yn yr ysgol arall
- Mae gennym un Rheolwr Safle sy'n gyfrifol am y ddau safle

Ein pwrpas yw rhoi cyfle i bawb fod y gorau y gallant fod. Credwn y gallwn gyflawni llawer mwy drwy weithio mewn partneriaeth na thrwy weithio ar ein pennau ein hunain.

Effaith



Dysgwyr a theuluoedd

- Profiadau a chanlyniadau dysgu gwell oherwydd bod y staff yn rhannu'r gwaith o gynllunio'r cwricwlwm
- Ymweliadau addysgol ar y cyd
- Ymweliadau preswyl ar y cyd
- Cyfleoedd i gynyddu cylchoedd cyfeillgarwch

Y Gweithlu

- Rhannu arferion da ac arbenigedd
- Cyfleoedd hyfforddiant ar y cyd
- Cynllunio ar y cyd i leihau llwyth gwaith a gwella safonau
- Rhannu adnoddau
- Mwy o gyfleoedd ar gyfer datblygiad a dilyniant proffesiynol

Cyllid

- Rhannu arbenigedd staff ar draws y ffederasiwn
- Gwella parhad busnes
- Arbedion maint